

РЕШЕНИЕ

№ 557

гр. Ямбол, 10.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Весела К. Спасова

при участието на секретаря Т.С.К.

като разгледа докладваното от Весела К. Спасова Гражданско дело № 20232330100861 по описа за 2023 година

Производството е образувано по подадената искова молба от „Йеттел България“ ЕАД - гр.София, представлявано от адв.Ц., срещу М. Р. Г. от гр.Я.. Ищецът твърди, че между тях са сключени договори: Договор за мобилни услуги № ***г. с предоставен мобилен номер ***, Договор за мобилни услуги № ***г. с предоставен мобилен номер *** и мобилно устройство ***, Договор за мобилни услуги № *** г. с предоставен мобилен номер *** и мобилен телефонен апарат***по Договор за лизинг от *** г., Договор за мобилни услуги № *** г. с предоставен мобилен номер *** и Договор за лизинг от *** г. за мобилен телефонен апарат ***, Допълнително споразумение към договор за мобилни услуги № *** г. за мобилен номер *** с предоставен нов абонаментен план. Длъжникът не е изпълнил задълженията си, за които са издадени две фактури, включващи цената на получени мобилни услуги, лизингови вноски и задължения за неустойки, вследствие на предсрочното прекратяване на договорите за мобилни услуги съгласно договорните клаузи, уреждащи предпоставките за това: по вина на потребителя, поради изпадането му в забава, или по негова инициатива. Те се съдържат в т. 11 на индивидуалните договори за услуги и в раздел 3 т.2 от допълнителното споразумение към договора за мобилни услуги, в които е уговорена аналогично отговорността на абоната при прекратяване на договора преди изтичането на първоначалния срок, за който е сключен, по негова вина или инициатива, като същият дължи неустойка в размер на трикратния размер на стандартните месечни абонаменти; в случай, че е предоставяна отстъпка от цената на месечния абонамент, потребителят дължи и възстановяване на част от стойността на ползваните отстъпки, съответстващи на оставащия

срок на договора; тъй като на абоната са предоставени мобилни устройства за ползване на услуги, дължи такава част от разликата между стандартната цена на устройствата съгласно ценовата листа, действаща към момента на сключване на договора и заплатената от него при предоставянето му (в брой или съответно обща лизингова цена по договора за лизинг), каквато съответства на оставащия срок на договора. Двете издадени от „Иеттел България“ ЕАД фактури касаят: задължение в общ размер на 673.30 лв. по фактура № *** г. с настъпил падеж на 30.07.2020 г., включващо месечни такси за мобилни услуги, неустойки и лизингови вноски, и неизплатено задължение в размер на 18.98 лв. по фактура № *** г. с настъпил падеж на 30.08.2020 г. - задължение за месечни абонаменти, съобразно използваните услуги. Незаплащането на дължимите по договорите за лизинг суми, вкл. далекосъобщителните услуги, е уредена в чл.12 от ОУ за договорите за лизинг предпоставка за предсрочна изискуемост на лизинговите вноски, неплатени на кредитора. Размерът на неустойката за предсрочното прекратяване на договорен абонамент за услуги, съгласно издадената фактура № *** г. в общ размер на 414.28 лева. Дължимият размер на неплатени лизингови вноски-предсрочно изискуем остатък- е общо 300.80 лв. с ДДС. Общо начислената сума е 680,75 лв., от която е приспаднато надвнесено плащане за предходен отчетен период в размер на 7,45 лв. и претендираната сума по първата фактура е 673,30 лв. Ищецът е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по ч.гр.д. № *** г. на ЯРС, която е връчена на ответника по реда на чл. 47 ал.5 от ГПК. Поради това се иска да бъде прието за установено, че ответникът дължи сумата общо от 692,28 лева, ведно със законна лихва от 28.11.2022 г. до изплащане на вземането, както и съдът да го осъди да заплати разноските по ч.гр.д. № *** г. на ЯРС в размер на 385 лв..

В с.з. ищецът не изпраща представител. Поддържа исковете с писмена молба, постъпила електронно преди съдебното заседание, но входирана в съда след това, с която претендира разноските по настоящото дело и по ч.гр.д. № *** г. на ЯРС в размер на 385 лв.

В срока за отговор особеният представител на ответника във връзка с основателността на исковете заявява, че от фактурите, представени по делото, може да се предположи, че ответникът не е извършвал плащания. Във фактурата за м.юли 2020 г. са начислени неустойки за предсрочно прекратяване на договори в размер на 414,28 лв., вноска за лизинг 300 лв. Не се установява от представените доказателства, каква сума е платена по договора за лизинг, как е формирана неустойката и т.н. Сочи, че според ИМ ищецът едностранно е прекратил договора с длъжника, но не са представени никакви доказателства за изпращане на съобщение на ответника за прекратяване на договорите. Не се установява, от кой момент е в забава длъжникът- съгласно договорите това са 18 дни от издаване на фактурата. Не е ясно, кой договор е прекратен през юли, а кой през август 2020 г. В договора за лизинг от *** г. в погасителния план липсва падеж, така длъжникът знае, че дължи 23 лизингови вноски, всяка с размер 25,39 лв с ДДС, но не е указано на коя дата се дължат, не е установено колко вноски са платени, за да се формира цена от 300 лв.. Моли за отхвърляне на исковете за плащане на неустойка и лизингови вноски.

Съдът въз основа на доказателствата приема за установено от фактическа страна

следното:

Договорите между страните, на които ищецът основава исковете си, са представени по делото и по заповедното производство по ч.гр.д. № *** г. на ЯРС, сключени с „Теленор България“ ЕАД: Договор за мобилни услуги № *** г., Договор за мобилни услуги № ***г., Договор за мобилни услуги № ***г., Договор за лизинг от ***г., Договор за мобилни услуги № ***, Договор за лизинг от *** г., Допълнително споразумение към договор за мобилни услуги № *** г. Същите са със срок от 24 месеца и съдържат посочените в исковата молба клаузи, вкл. за неустойка.

Съгласно Договор за мобилни услуги № *** г. на клиента е предоставен мобилен номер ***. Уговорено е заплащане на абонаментен план по програмата „***“, със стандартен месечен абонамент 10,99 лв. /9,16 лв. без ДДС/. С Допълнително споразумение към договора № *** г. за същия мобилен номер *** е предоставен нов абонаментен план по програмата „***“, със стандартен месечен абонамент 24,99 лв. /20,82 лв. без ДДС/, промоционален за първите 24 месеца - 20,99 лв. /17,49 лв. без ДДС/. Съгласно т.2 от раздел III от споразумението, при прекратяването му преди изтичането на първоначалния срок, за който е сключен, по вина или инициатива на абоната, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните месечни абонаменти до края на договора, като максималният размер на неустойката не може да надвишава трикратния размер на месечните абонаменти. В допълнение на неустойката потребителят дължи и част от ползваната стойност на отстъпките от абонаментните планове, съответстващата на оставащия срок на договора, а в случаите, когато е предоставено устройство за ползване на услуги – и разликата между стандартната цена на мобилното устройство (в брой, без абонамент), съгласно ценова листа, действаща към момента на сключване на договора и заплатената при предоставянето му (в брой или обща лизингова цена по договора за лизинг), съответстваща на оставащия срок на договора.

С Договор за мобилни услуги № *** г. е предоставен мобилен номер ***. Посочено е, че при подписването на договора е предоставено мобилно устройство ***. Уговорено е заплащане на абонаментен план по програмата „***“, със стандартен месечен абонамент 20,99 лв. /17,49 лв. без ДДС/, с промоционален месечен абонамент за 24 месеца - 18,99 лв. /15,82 лв. без ДДС /. Цената на таблета в брой или обща лизингова цена с абонаментния план е 1,00 лв.. Стандартната цена на устройството /в брой, без абонамент/ е 286,91 лв.. Отстъпката от стандартната цена е 285,91 лв..Представената фактура № *** г. касае именно този договор, видно от съдържанието на втората й страница.

С Договор за мобилни услуги № *** г. с предоставен мобилен номер ***. Уговорено е заплащане на абонаментен план по програмата „***“, със стандартен месечен абонамент 26,99 лв. /22,49 лв. без ДДС/. Посочено е, че при подписването на договора е предоставено устройство - мобилен телефонен апарат *** на цена в брой или обща лизингова цена с абонаментния план - 774.36 лв.. Стандартната цена на устройството / в брой, без абонамент / е 979.90 лв.. Отстъпката от стандартната цена е 205.54 лв.. Сключен е Договор за лизинг от *** г. срещу заплащане на обща лизингова цена 748,97 лв. с ДДС, като първоначалната вноска е 165 лв., платима към датата на сключване на договора, а останалите 23 броя месечни лизингови вноски са в размер на 25,39 лв. всяка, с включен 20% ДДС, платими съгласно Погасителен план. Посочено е, че лизингополучателят има право да придобие собствеността върху предоставеното за ползване устройство като подпише договор за изкупуване и след като заплати допълнителна сума от 25,39 лв. Както сочи вещото лице по счетоводната експертиза, погасителният план е включен в Договора за лизинг и от него се установява, че началното салдо е 609,36 лв., описани са 23 бр. вноски, всяка

в размер на 25,39 лв., а крайното салдо след 23-тата вноска е 25,39 лв. - остатък, който се явява 24-та вноска. Вещото лице е изчислило, че като се вземе предвид първоначалната вноска от 165 лв. и 24 бр. вноски, всяка по 25,39 лв., се получава обща лизингова цена от 774,36 лв..

С Договор за мобилни услуги № *** г. е предоставен мобилен номер ***. Уговорено е заплащане на абонаментен план по програма „***“, с месечен абонамент за първоначалния срок на договора 27,99 лв. /23,32 лв. без ДДС/ и 31,99 лв. /26,65 лв. без ДДС/ след изтичането му. Посочено е, че при подписването на договора е предоставен мобилен телефонен апарат *** на цена в брой или обща лизингова цена с абонаментния план -278.16 лв.. Стандартната цена на устройството /в брой, без абонамент/ е 509,90 лв.. Отстъпката от стандартната цена е 231,74 лв. Сключен е Договор за лизинг от *** г. за същия апарат срещу заплащане на обща лизингова цена 266,57 лв., платима на 23 броя месечни лизингови вноски, всяка в размер на 11,59 лв. с включен 20% ДДС. Посочено е, че лизингополучателят има право да придобие собствеността върху предоставеното за ползване устройство, като подпише договор за изкупуване и след като заплати допълнителна сума от 11,59 лв.. Погасителният план е включен в договора за лизинг и както сочи вещото лице, от него се установява, че началното салдо е 278,16 лв., описани са 23 бр. вноски, всяка в размер на 11,59 лв., а крайното салдо след 23-тата вноска е 11,59 лв. - остатък, който се явява 24-та вноска. По този начин се получава обща лизингова цена от 278,16 лв.

В представените по заповедното производство Общи условия на „Теленор България“ ЕАД за взаимоотношения с потребителите на електронни съобщителни услуги, (в сила от 10.09.2010 г., изменени през 2010 г., 20102 г., 2013 г., на 20.09.2018 г.) -чл. 75 вр. чл. 19б, б.”в” от ОУ- е уредено правото на оператора да прекрати едностранно договора, поради неизпълнение на задължения на ответника- в случай че потребителят не е заплатил дължими суми след изтичане на срока за плащане по индивидуалния договор, съответно тези ОУ. С Декларация-съгласие от *** г., от *** г., от *** г., от *** г. и *** г. клиентът е заявил получаването на екземпляр от ОУ и съгласието си с тях.

Вещото лице дава заключение, че на 15.06.2020 г. е извършено последното плащане в размер на 215,67 лв., с което е погасено задължението по фактура № *** г. в размер на 215,67 лв. /предхождаща процесиите/. В кредитни известия № *** г. и № *** г. са начислени и върнати предплатени суми. Платените суми по договорите за лизинг са в размер на общо 586,72 лв.- 19 бр. вноски по договор от *** г. по 25,39 лв. и 9 бр. вноски по договора от *** г. по 11,59 лв. Неплатените лизинговите вноски по договорите за лизинг на обща стойност 300,80 лв. са включени в стойността на кредитно известие № *** г. По първия договор от *** г. дължимият остатък от тях е 126,95 лв., а по втория от *** г. -173,85 лв. В кредитното известие е включена и разликата между цената на устройствата по двата договора без абонамент и преференциалната цена, представляваща съразмерна част от направената отстъпка, като е взет предвид периодът, през който ответникът е изпълнявал задълженията си, а именно- в размер на 39,89 лв. по първия договор и 98,04 лв. по втория.

Приспаднати са предплатените суми за месечни абонаменти. Според заключението, размерът на неустойките за предсрочно прекратяване на договорите за мобилни услуги е определен съгласно т.11 от всеки договор за мобилни услуги и в съответствие с договорените с КЗП условия, фактуриран е в кредитното известие. Добавени са суми, представляващи възстановяване на ползваната отстъпка в цената на абонаментния план, докато договорът е бил в сила. Към датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК - 28.11.2022 г., размерът на дължимите суми, включващи месечни абонаменти, ползвани услуги извън абонаментния план, неустойки и лизингови вноски, е общо 692,28 лв. По данни от билинг системата на ищеца, кредитно известие № *** г., фактура № *** г. и кредитно известие № *** г. са осчетоводени в „Дневник на продажбите“. Експертизата не разполага със специални знания, за да установи технически, кога и по какъв начин е прекратено предоставянето на услугата по процесиите договори, поради неизпълнението им. В съдебно заседание вещото лице е заявило, че след предаване на заключението му е предоставена информация, че е изпратена последна покана за доброволно плащане от 15.09.2020 г., с която М. Р. е уведомена за размера на начислените към тази дата задължения. В поканата ищецът изрично е указал, че при липса на доброволно плащане в

срок до 10 дни от датата на писмото, ще бъдат предприети действия за съдебно събиране на дължимите суми и че след изтичане на срока на договорите за мобилни услуги ще се считат за прекратени. Вещото лице заявява, че договорите следва да се считат за прекратени от 25.09.2020 г.

Издадена е заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК въз основа на подадено от ищеца заявление срещу ответника за процесните вземания, видно от приложеното ч.гр.д. № *** г. на ЯРС. Заповедта е връчена на ответника по реда на чл. 47 ал.5 от ГПК.

Въз основа на горното съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединени установителни иски с правно основание чл.422 от ГПК, във вр. с чл. 79 ал.1 и чл.92 от ЗЗД и чл. 342 ал.1 от ТЗ.

Съгласно чл. 79 от ЗЗД, ако длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да иска изпълнението заедно с обезщетение за забавата или да иска обезщетение за неизпълнение.

Съгласно чл. 92 от ЗЗД, неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват. Кредиторът може да иска обезщетение и за по-големи вреди.

В случая вземането на ищеца произтича от сключени между страните договори за предоставяне на мобилни телефонни услуги, в които се съдържат и клаузи за неустойка. Кредитор е едно и също юридическо лице, единствено с променена фирма (наименование) и собственик на капитала. Това обстоятелство е видно от Търговския регистър, който е публичен (чл.2а и чл.11 от ЗТРРЮЛНЦ) и всеки може да се позове на вписванията в него. Налице са писмени договори с ответника, т.е. съобразно чл. 180 от ГПК документите имат формална доказателствена сила.

Договорите за мобилни услуги и за лизинг са валидни и пораждат правни последици. Изпълнението на задължението за предоставяне на услугите ищецът установява с представените фактури, който факт ответникът и не оспорва. Извършвани са плащания на дължими суми, установени от счетоводната експертиза, което е своеобразно признание на възникналото задължение. Не е спорно, че ответникът е получил мобилните устройства с отстъпка, както е посочено и в заключението на вещото лице. Процесните задължения не са погасени до приключване на съдебното дирене. Поради това искът за заплащане на стойността на предоставените услуги от кредитора е основателен и следва да се уважи.

По отношение на претенцията за лизингови вноски – след като ответницата е получила мобилни устройства, лизингова вещ, е възникнало задължението да заплати уговорените в договора лизингови вноски, което не е изпълнила. Осъществена е договорната хипотеза за настъпване на предсрочна изискуемост на вноските по чл.12 от общите условия и същите са дължими- неплащане на посочените в заключението на вещото лице суми по процесните фактури. Отделен е въпросът, че е изтекъл и крайният срок на договорите за лизинг. Искът за неплатената част от вноските е основателен. В противен случай полученото мобилните устройства лице би се обогатило неоснователно с неплатената част от стойността им.

По претенцията за неустойки съдът приема следното:

Спорна е датата на прекратяване на договорите за мобилни услуги, свързана с началния момент на неустойките. Същата не е установена от счетоводната експертиза, в която е заявено, че в.л. не разполага със специални знания, за да установи технически, кога и по какъв начин е прекратено предоставянето на услугата по процесните договори. Съдът не е предприел процесуални действия, свързани с назначаване на техническа експертиза. Особеният представител на ответника излага доводи за необходимост от писмено уведомяване на длъжника за прекратяване на договорите. На вещото лице са предоставени данни, че е изпратено писмено съобщение до длъжника, с което му е даден 10-дневен срок за плащане - последна покана за доброволно плащане от 15.09.2020 г. Няма данни същата да е получена от адресата. Освен това няма данни, за какви суми се отнася. След приключване на съдебното заседание е докладвана молба от ищеца, изпратена по електронен път, с приложена посочената от в.л. покана, която съдържа цялата искова сума, вкл. неустойките при прекратяване на договорите. Документът е представен несвоевременно и не е приет като доказателство. Той потвърждава предоставените на вещото лице данни за съобщаване на длъжника на начислените му задължения в процесния размер, вкл. поради прекратяване на договорите. Самата искова молба играе ролята на съобщение (относно ролята ѝ на покана по смисъла на чл. 87 от ЗЗД е практиката на ВКС в Решение № 218/29.11.2016 г. по гр.д.№ 1306/2016 г., IV г.о., Решение № 4/23.06.2017 г. по т.д.№ 50183/2016 г., IV г.о. и др.). Ответницата не е изпълнила паричното си задължение до приключване на съдебното дирене, до който момент може да се приеме, че ѝ е предоставен достатъчен срок от кредитора.

Самият ищец претендира прекратяване на договорите конклюдентно – с действията по прекратяване на услугите. Тези действия стават неминуемо достояние на абоната. За тях свидетелства и приложеното Кредитно известие №*** г. за период на отчитане от 15.06.2020 г. до 14.06.2020 г. Задължението е за общо 680,75 лв., включващо и неустойка за предсрочно прекратяване на договори за услуги от 414,28 лв. Според заключението на вещото лице това кредитно известие е осчетоводено от ищеца, както и последната фактура и кредитното известие по нея. От този момент нататък няма данни да са осчетоводявани вземания за месечни услуги. Следователно предоставянето им е прекратено тогава. Съдът не обсъжда и приложеното към входящата след с.з. електронно подадена молба Заявление за преносимост на националнозначим номер при смяна на доставчика на мобилни услуги от М. Р. Г. до „Виваком“. Макар да е подадена и получена електронно преди с.з., входящането ѝ в регистратурата след приключване на заседанието я прави недопустимо процесуално действие по представяне на доказателство- след изтичане на преклузивния срок за това. Освен това ищецът не се е позовавал на подобен факт нито в заявлението по чл. 410 от ГПК, нито в исковата молба.

Претендират се обезщетения за различни вреди, настъпили от неизпълнението на процесните договори. Едните представляват пропуснати ползи от неплащането на уговорените месечни абонаментни такси, а другите –загуба от цената на мобилно устройство, за която е направена отстъпка от търговеца при условие, че получи точно изпълнение в рамките на целия срок на договора. Няма законова пречка да се уговарят

отделни неустойки за различните видове вреди от неизпълнението, както е в случая.

Специалният Закон за електронните съобщения урежда изрично случаите на недължимост на неустойка - в хипотези на безвиновно прекратяване от потребителя на договор за мобилни услуги: в чл. 228, ал. 5 вр. с ал. 3 -при едностранно прекратяване на срочен договор за мобилни услуги в периода на влизането му в сила и в чл. 229а, ал. 1 -при едностранно прекратяване на безсрочен договор за мобилни услуги. Извън изрично уредените случаи уговарянето на неустойка при предсрочно прекратяване на договор за мобилни услуги, което има действие занапред, е допустимо (арг. и от чл. 228, ал. 1, т. 4, б. "в" ЗЕС), т.е. законът изрично признава правото на кредитора да обезпечи изпълнението с неустойка. В процесния случай договорните клаузи са в съответствие със специалния закон, като касаят обезпечаването на срочни договори извън посочените законови хипотези на недължимост на неустойка.

Ищецът претендира договорения с клиента размер на неустойките - сумата от три стандартни за съответната програма месечни абонамента плюс разликата в цената на предоставеното устройство, посочена в договора. При неизпълнение на задълженията на потребителя да заплати няколко месечни парични задължения се претендират само три абонаментни такси, за да се обезщетят вредите под формата на пропуснати ползи от такива такси. Освен това се търси такава част от отстъпката от цената на устройството, съответстваща на оставащия срок на договора за мобилни услуги, каквато е уговорката между страните. Според заключението на вещото лице неустойките са начислени съобразно договорните клаузи. Следователно искът следва да се уважи в претендирания размер.

Искането на ищеца за присъждане на разноските в заповедното производство е основателно и следва да се уважи съгласно чл. 78 ал.1 от ГПК. Съгласно Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС, съдът следва да присъди разноските по заповедното производство в исковото производство. Направени са разноски в размер на 505 лв., но се претендират само 385 лв., което задължава съда предвид диспозитивното начало в процеса да присъди само тях.

Искането за разноските в настоящото производство в общ размер на 1155 лв. е направено несвоевременно- с молбата, входирана след с.з., и не следва да се уважава. Както е приел ВКС в Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК, претенцията за разноски, макар и обусловена от разрешаване на повдигнатия спор, има относителна самостоятелност, тъй като отговорността за разноски не е правна последица, по която съдът дължи служебно произнасяне, а въпрос, по който се произнася само, след като бъде сезиран. Макар и акцесорна, претенцията за разноски съставлява искане, свързано със спорния предмет, което следва, също като него, да бъде заявено до приключване на съдебното заседание, с което приключва делото пред съответната инстанция. В случая страната не е направила такова искане в посочения в тълкувателното решение срок- до приключване на съдебното заседание.

Водим от горното ЯРС

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО, че М. Р. Г. от гр. Я., ул. „***, ЕГН *****, дължи на „Йеттел България“ ЕАД -гр.София ЕАД, ЕИК*** гр.София, район Младост, ж.к. „Младост“ 4, Бизнес Парк София, сграда 6, сумата общо от 692,28 лв., включваща дължим месечен абонаменти в размер на 18.98 лв. по Договор за мобилни услуги № *** г. с предоставен мобилен номер ***; лизингови вноски по договори за лизинг и неустойки за предсрочно прекратяване на договори за мобилни услуги в общ размер на 673,30 лева, ведно със законна лихва върху главницата от 28.11.2022 г. до изплащане на вземането, за които е издадена заповедта за изпълнение по ч.гр.д. № *** г. на ЯРС.

ОСЪЖДА М. Р. Г. от гр. Я., ул. „***, ЕГН *****, да заплати на „Йеттел България“ ЕАД -гр.София направените разноски по заповедното производство в размер на 385 лв.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред ЯОС.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____